روح القدس؛ ثابت

آن چیزی که عرض من بود، آن روایت کلیدی بود که چند شب راجع به آن صحبت کردم. در صفحه ۴۵۴ کتاب بصائر:

> عن المفضل بن عمر قال: قلت لأبي عبد الله ع سألته عن علم الإمام بما في أقطار الأرض و وه في بيته مرخى عليه ستره فقال اي مفضل إن الله تبارك و تعالى جعل للنبي ص خمسة أرواح روح الحياة فبه دب و درج و روح القوة فبه نهض و جاهد و روح الشهوة فبه أكل و شرب و أتى النساء من الحلال و روح الإيمان فبه أمر و عدل و روح القدس فبه حمل النبوة فإذا قبض النبي ص انتقل روح القدس فصار في الإمام و روح القدس لا ينام و لا يغفل و لا يلهو و لا يسهو و الأربعة الأرواح تنام و تلهو و تغفل و تسهو و روح القدس ثابت يرى به ما في شرق الأرض و غربها و برها و بحرها قلت جعلت فداك يتناول الإمام ما ببغداد بيده قال نعم و ما دون العرش.[1]

«سألته عن علم الإمام بما في أقطار الأرض و وه في بيته مرخى عليه ستره»؛ در خانه و در اتاق هستند اما می‌بینید که از همه جا خبر می‌دهند! شیعه می‌دیدند که آن‌ها علیهم‌السلام به‌وضوح خبر می‌دادند. اینطور نبود که درجایی‌که جایش بود مخفی کنند. می‌گوید عرض کردم که برای من توضیح بدهید که چطور است. حضرت فرمودند:

«اي مفضل إن الله تبارك و تعالى جعل للنبي ص خمسة أرواح روح الحياة فبه دب و درج و روح القوة فبه نهض و جاهد و روح الشهوة فبه أكل و شرب و أتى النساء من الحلال و روح الإيمان فبه أمر و عدل و روح القدس...». این روایت را خواندیم. عرض کردم که این روایت حالت کلیدی دارد. امام می‌فرمایند چطور است که حجت خدا علم دارند؟ می‌گویند چون یک روح اضافه دارند. چطور می‌شود؟ سؤال این بود که همه ما که بیشتر از یک روح نداریم. **«هل هي إلا نفس واحده؟»؛** دیشب روایت کمیل را خواندیم، همه ما که یک روح داریم، چطور امام فرمودند؟! به این مضمون روایات متعددی هست. در انبیاء و اوصیاء پنج روح است. آن پنجمی روح القدس است، حضرت فرمودند: **«روح القدس لا ينام»؛** به خواب نمی‌رود. امام خواب می‌روند «تنام عيناي و لا ينام قلبي[2]»؛ قلب بیدار است. قلبی که موید به روح القدس است. «**و لا يغفل و لا يلهو و لا يسهو**». در عبارت کافی دارد **«و لا يجهل»؛** جهل برای او معنا ندارد. حضور روح القدس به‌صورت علم حضوری است، نه حصولی. روح القدس به انطباع صورت در دماغ و در قوه خیال نیست. نحوِ علم روح القدس، متفاوت است.

خب آن چه که الآن می‌خواهم عرض کنم و دنبال آن روایت بخوانم، این است که حضرت فرمودند: **«و روح القدس ثابت يرى به ما في شرق الأرض و غربها و برّها و بحرها»؛** کلمه «ثابت» به چه معنا است؟ مقابل ثابت چیست؟ متغیر، قابل زوال و آسیب و حَدَثان. اما روح القدس به این صورت نیست؛ خواب بر او طاری نمی‌شود. کما اینکه وقتی ما مردیم، قرآن کریم به ما وعده می‌دهد و می‌گوید روح شما و اصل جوهره شما خواب نمی‌رود، خواب برای مزاج است. یک جایی می‌رسید که اگر این

مزاج نباشد «فَإِنَّما هِيَ زَجْرَةٌ واحِدَةٌ فَإِذا هُمْ بِالسّاهِرَةِ[3]»؛ ساهره کجا است؟ قبل از اینکه جای آن را تعیین کنید، لغتش را بگویید. سَهَرَ چیست[4]؟«وَ نادَوْا يا مالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنا رَبُّكَ[5]»؛ بمیریم که راحت بشویم، میگوید مگر روح میمیرد؟! «قالَ إِنَّكُمْ ماكِثُونَ»؛ الآن که دیگر وقت مردن نیست.

> فيؤتى بالموت في صورة كبش أملح- فيوقف بين الجنة و النار ثم ينادون جميعا أشرفوا و انظروا إلى الموت- فيشرفون ثم يأمر الله به فيذبح- ثم يقال يا أهل الجنة خلود فلا موت أبدا- يا أهل النار خلود فلا موت أبدا**[6]**

دیگر موت تمام شد.

خب روح القدس چیست؟ عالَمش، عالم ثبات است. عالم حَدَثان نیست. اگر اینچنین است کسی که این روح القدس برای او ظهور کرده و این روح پنجم را دارد، آیندهو گذشته را یک جا میبیند. نمیتواند نبیند. خدا متعال به منظر دید او داده است. خدا به او داده است. به او روح القدس را داده است.

---

[1] همان ص۴۵۴

[2] مصباح الشريعة، ص: ۴۴

[3] النازعات ۱۴

[4] السّاهرة وجه الأرض و العرب تسمي وجه الأرض من الفلاة ساهرة أي ذات سهر **لأنه يسهر فيها خوفا منها** قال أمية بن أبي الصلت:

و فيها لحم ساهرة و بحر - و ما فاءوا به لهم مقيم

أي و فيها صيد البر و البحر و قال آخر:

فإنما قصرك تربة الساهرة - ثم تعود بعدها في الحافرة(مجمع البيان في تفسير القرآن، ج۱۰ ، ص۶۵۱)

«فإذا هم بالساهرة» و هي وجه الأرض و ظهرها عن الحسن و قتادة و مجاهد و غيرهم و قيل إنما سميت الأرض ساهرة لأن عملها في النبت في الليل و النهار دائب و لذلك قيل خير المال عين ساهرة في أرض خوارة تسهر إذا نمت و تشهد إذا غبت ثم صارت اسما لكل أرض و قيل المراد بذلك عرصة القيامة لأنها أول مواقف الجزاء و **هم في سهر ال ون فيه**.(مجمع البيان في تفسير القرآن ج10، ص ۶۵۳-۶۵۴)

[5] الزخرف ۷۷

[6] تفسير القمي، ج۲، ص: ۵۰

بازبینی #2
ایجاد شده 17 ژوئیه 2024 13:11:42 توسط ... .
به روزرسانی شده 17 ژوئیه 2024 14:25:11 توسط ... .